

UTLÅTANDE

Ålands landskapsregering
Utbildnings- och kulturavdelningen
Avdelningschef Niklas Stenbäck
Byråchef Elisabeth Storfors

Datum
2020-03-05

Kontaktperson
Johanna Fogelström-Duns,
diskrimineringsombudsman
myndighetschef

**Utlåtande angående tilläggspoäng på basis av kön i
antagningskriterier**

ÅOM 2020/72

Ålands ombudsmannamyndighet har som uppdrag att övervaka implementeringen av landskapslag (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män, att informera om lagen samt ge råd och anvisningar för hur lagen ska tillämpas.

I landskapsregeringens grunder och allmänna kriterier för antagningen av studerande år 2020 (ÅLR 2019/7109) fastställs att sökande till Ålands yrkesgymnasium får s.k. könspoäng om färre än 30% av förstahandssökanden till den aktuella utbildningen tillhör samma kön som den sökande.

Ombudsmannamyndigheten har i en skrivelse 23 januari 2020 (ÅOM 2020/04) informerat landskapsregeringen att tillämpningen av s.k. könspoäng vid antagning till utbildning inte faller inom ramen för tillåten särbehandling enligt 9 § 4 punkten jämställdhetslag FFS 609/1986 tillämpbar i landskapet Åland genom landskapslag 1989:27.

Enbart en underrepresentation av det ena könet berättigar inte till den särbehandling som avses i lagrummet. Vilken som helst skillnad mellan kvinnor och män berättigar alltså inte till särbehandling, utan skillnaden måste relatera till en svagare ställning och det måste finnas tidigare diskriminering i bakgrunden. Med särskilda åtgärder strävar man efter att förebygga och eliminera olägenheter som beror på diskriminering.

I en uppföljande kontakt med landskapsregeringen angående frågan den 25 februari 2020 har Ålands ombudsmannamyndighet fått information att antagningskriterierna inför höstterminen 2021 kommer att fastställas under hösten 2020. Vidare att det är svårt att se hur justeringar kan göras inför kommande antagning (till höstterminen 2020). Ombudsmannamyndigheten har fått besked att frågan har diskuterats flera gånger och att ambitionen finns att könspoängen ska tas bort. Troligen kommer man att ta upp frågan för behandling igen under året.

Ålands ombudsmannamyndighet vill med det här utlåtandet förtydliga att man inte kan gynna det underrepresenterade könet på det sätt som är menat med de s.k. könspoängen utan att bryta mot förbudet mot diskriminering enligt jämställdhetslagen.

Önskvärt vore naturligtvis att den här diskriminerande antagningspraxis ändrades omedelbart med tanke på att antagningen till Ålands yrkesgymnasium snart påbörjas (19.03-06.04.2020). Detta för att undvika potentiell otillåten särbehandling av studerande.

Ålands ombudsmannamyndighet ber Ålands landskapsregering att ta hänsyn till det ovan beskrivna när man beslutar om antagningskriterier till studerande på gymnasienivå och andra eventuella utbildningar. Landskapsregeringen ombeds informera Ålands ombudsmannamyndighet om de åtgärder som ska vidtas inom sex månader efter det att utlåtandet lämnades.

...

För kännedom:

Utbildnings- och jämställdhetsminister Annika Hambrudd
Jämställdhetschef Vivan Nikula